

รายงานการประชุมสัมมนาความคิดเห็นเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคประชาชน

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2548

ณ ที่ทำงานเครือข่ายองค์กรชุมชนจังหวัดลำพูน

ในการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนยุทธศาสตร์ครั้งนี้ ได้มีตัวแทนจากกลุ่มดิน ป่าไม้ น้ำ และสิ่งแวดล้อม ประชาชนเครือข่ายสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่จาก เครือข่ายชุมชน และนักวิจัยจากสถาบันวิจัยทางสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากการประชุมสัมมนาการจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมฉบับ ประชาชนในวันที่ 18 ตุลาคม 2548 โดยมีประชาชน ตัวแทนจากชุมชน/หมู่บ้าน เจ้าหน้าที่จากองค์ กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการ เข้าร่วมการประชุม และได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอ เนะในประเด็นของสถานการณ์ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ครั้งนั้นแล้ว ก็ได้ร่วม กันกำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 4 ประการ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเศรษฐกิจนำไปสู่การพึ่งตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมภาคประชาชน

หลังจากการกำหนดยุทธศาสตร์ในการประชุมในครั้งนั้น ก็ได้เชิญตัวแทนจากกลุ่มดิน ป่าไม้ น้ำ และสิ่งแวดล้อมเข้าร่วมประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการกำหนดวัตถุประสงค์ ของยุทธศาสตร์ 4 ด้าน ร่วมกัน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ

วัตถุประสงค์

1. ฟื้นฟูทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อมให้มีชีวิต
2. ฟื้นฟูการดำรงชีวิตกับสิ่งแวดล้อม
3. ฟื้นฟูวิถีชีวิตชุมชนและกลุ่มต่างๆ
4. ปลุกจิตสำนึกของคนในชุมชนและท้องถิ่นให้รู้จักการดูแลจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรภาคประชาชน

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ และการจัดการทรัพยากร เช่น กฎหมาย ภาษีที่ดินของที่ดิน เกษตรอินทรีย์ การจัดการป่าโดยชุมชน
2. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม
3. เสริมสร้างศักยภาพ ในการจัดการของกลุ่ม
4. ส่งเสริมความร่วมมือ ประสานงานเป็นเครือข่าย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเศรษฐกิจนำไปสู่การพึ่งตนเอง

วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมการเรียนรู้ รูปแบบ การรวมกลุ่มแบบสหกรณ์เพื่อกำหนดแนวทางการผลิต การแปรรูป ตลอดจนกลไกการตลาด
2. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างยั่งยืน
3. พัฒนาอาชีพ และส่งเสริมรายได้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมภาคประชาชน

วัตถุประสงค์

1. ประสานความร่วมมือ ความรู้ ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. สร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ส่งเสริมสิทธิของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ผลักดันนโยบาย กฎหมาย เกี่ยวกับทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ และสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน
5. เสนอนโยบายโฉนดร่วม

ในกรณียุทธศาสตร์ด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่มีการเสนอให้มีนโยบายโฉนดร่วมเพราะสถานการณ์ในจังหวัดลำพูนปัจจุบันมีปัญหาเรื่องที่ดินทำกินของประชาชนมาก เพราะปัจจุบันประชาชนถือครองที่ดินน้อยลง ทำให้ต้อง บุกรุก ลูกค้านพื้นที่สาธารณะ และมีนายทุนเข้ามาซื้อที่ดินในจังหวัดลำพูนจำนวนมากเพื่อก่อสร้างสถานประกอบการ การ อีกทั้งสภาพปัญหาหนี้สินของประชาชนมีมากขึ้น หนทางแก้ไขจึงนำที่ดินไปจำนอง ฝากขาย และขาย ในการประชุมในครั้งนี้ ตัวแทนจากกลุ่มแต่ละกลุ่มจึงได้เสนอแนวทางการมีโฉนดร่วม เพื่อป้องกันการขายที่ดิน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการจัดการที่ดินของตนเอง ถ้าประชาชนจะขายที่ดินหรือจำนอง จะต้องมีส่วนผู้รับประกัน หรือผู้เห็นชอบจำนวน 10-15 คน ก่อน จำนวนคนที่เห็นชอบจำนวนมากจะทำให้เกิดข้อคิดเห็นที่แตกต่างกัน และจะทำให้การขายที่ดิน จำนองมีคนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจมากขึ้น แทนที่จะตัดสินใจเพียงคนเดียวคนหนึ่ง

การเสนอให้มีโฉนดร่วมจะเป็นการป้องกันการขายที่ดิน อีกทั้งป้องกันการเข้ามาครอบครองที่ดินของนายทุนเพื่อเก็งกำไร ช่วยให้ประชาชนไม่สูญเสียที่ดินง่ายๆ มีที่ดินให้กับลูกหลานได้ใช้ประโยชน์ในอนาคตข้างหน้า ป้องกันการบุกรุก ลักลอบพื้นที่สาธารณะ